

मुक्तस्वाध्यायपीठम्
(Institute of Open & Distance Education)

केन्द्रीयसंस्कृतविश्वविद्यालयः

५६-५७, इन्स्टीट्यूशनल एरिया, जनकपुरी,
नवदेहली-११० ०५८

शास्त्री, द्वितीयवर्षम् (व्याकरणम्) (पञ्चमपत्रम्)
प्रदत्तकार्यम् (Assignment)

2022-23

पत्रम् - विषयः -
अध्येतुः नाम - पञ्जीकरणसंख्या -
अध्येतुः कृते एतत्पुस्तिकाप्रेषणदिनाङ्कः -
अध्येत्रा उत्तराणि विलिख्य एतत्पुस्तिकाप्रत्यर्पणदिनाङ्कः -

अध्येतुः हस्ताक्षरम्

मूल्याङ्कनकर्तुः नाम
मूल्याङ्कनकर्त्रा एतत्पुस्तिकाप्राप्तिदिनाङ्कः
मूल्याङ्कनकर्त्रा मूल्याङ्कनानन्तरं संस्थाने समर्पणदिनाङ्कः
अध्येत्रा प्राप्ताङ्काः

खण्डाः	निर्धारिताङ्काः	प्राप्ताङ्काः
खण्डः - क	20 X 02 = 40 अङ्काः	
खण्डः - ख	05 X 08 = 40 अङ्काः	
खण्डः - ग	02 X 10 = 20 अङ्काः	
	पूर्णाङ्काः - 100	प्राप्ताङ्काः -

मूल्याङ्कनपुरस्सरं परामर्शैः सह अध्येतुः कृते एतत्पुस्तिकायाः पुनः प्रेषणदिनाङ्कः -

मूल्याङ्कनकर्तुः हस्ताक्षरम्

स्थानम्
दिनाङ्कः

शास्त्री, द्वितीयवर्षम् (व्याकरणम्) - पञ्चमपत्रम्

- विषयः - वैयाकरणसिद्धान्तकौमुदी (तद्धितप्रकरणादारभ्य भ्वादिपर्यन्तो भागः) पूर्णाङ्काः-100
- निर्देशः - अस्य प्रश्नपत्रस्य शतम् (100) अङ्काः निर्धारिताः सन्ति एवम् अस्मिन् त्रीणि (3) खण्डानि सन्ति।
अध्येत्रा एषु समाहितानां प्रश्नानामुत्तरं पृथग्विहित-विस्तृत-निर्देशानुसारेण देयम्।
- Note - This paper is of one hundred (100) marks containing three (3) sections. Candidates are required to attempt the questions contained in these sections according to the detailed instructions given therein.

खण्डः - क

- प्रश्नाः - विंशतिः समाधेयाः अङ्काः - 02 x 20 = 40
- निर्देशः - अस्मात् खण्डात् केचन विंशतिः (20) प्रश्नाः समाधेयाः।
- Note - This section contains twenty five questions. Out of these twenty (20) questions should be answered.

१. तद्धितप्रत्यये परतः "आदिवृद्धिविधायकं" सूत्रद्वयं किमस्तीति विलिख्यताम्।
२. "अण्विधायकं" उत्सर्गसूत्रं किमस्तीति लिखत।
३. 'अपत्यं पौत्रप्रभृतिगोत्रमित्यत्र' अपत्यशब्दस्य कोऽर्थः।
४. दक्षस्य गोत्रापत्यं "दाक्षिरित्यत्र" तद्धितप्रत्ययः कः? आदिवृद्धिविधायकं च सूत्रं लिखत।
५. 'नडादिभ्यः फक्' सूत्रार्थं प्रपञ्चयत।
६. "वैनतेयः" इत्यत्र कः प्रत्ययः केन च?
७. "कुण्डिनच्" आदेशविधायकं सूत्रं किम्?
८. 'रोः सुपि' सूत्रोदाहरणं लिखत।
९. "षष्टिकाः" शब्दे प्रकृतिप्रत्ययौ कौ?
१०. 'दध्नष्ठक्' सूत्रार्थं वर्णयत।
११. 'साऽस्य देवता' इत्यस्मिन् सूत्रे देवता शब्दस्य कोऽर्थः?
१२. 'युवोरनाकौ' सूत्रं पदच्छेदविभक्त्योदाहरणसहितं विवृणुत।
१३. "नावयज्ञिकः" इत्यस्य कः विग्रहः?
१४. "तिलपातः" अस्मिन् वर्तते इत्यर्थे किं रूपम्?
१५. 'तेन निवृत्तम्' इति सूत्रस्य अर्थः विलिखत।
१६. "चातुरर्थिकेषु" के के अर्थाः सन्ति?
१७. 'रोणी' इति सूत्रार्थं लिखत।
१८. 'कोपधाच्च' इति सूत्रस्य किमुदाहरणम्?
२०. "पञ्चालाः रमणीयाः" इति कस्य सूत्रस्य उदाहरणम्?
२१. "दिव्यम्" इत्यत्र यत् प्रत्ययविधायकं सूत्रार्थं विवृणुत।
२२. "पौर्वशालः" इति प्रयोगं साधयत।

२३. "ट्यु-ट्युल्" प्रत्यययोः विधायकं सूत्रं किम्?
 २४. 'वृद्धिर्यस्याचामादिस्तद् वृद्धम्' इति सूत्रे संज्ञी शब्दः कः?
 २५. 'अ च' इति सूत्रस्योदाहरणं लिखत।

खण्डः - ख

- प्रश्नाः - पञ्च समाधेयाः अङ्काः- 08 x 05 = 40
 निर्देशः - अस्मात् खण्डात् केचन पञ्च (05) प्रश्नाः समाधेयाः। प्रत्येकं प्रश्नः प्रायः शतशब्दैः (100) समपेक्ष्यते।

Note : - This section contains eight questions. Out of these five (05) questions should be answered. Each question should be answered in about one hundred (100) words.

१. "नैशिकम्, सौह्यनागरः, पैत्रिकम्, पैतामहकः, शैषिकः, आर्चिकः, पाशुकः" एतेषां पञ्चससूत्रलौकिकविग्रहं प्रपञ्चयत।
२. "आग्निष्टोमिकः, छान्दसः, ब्राह्मणिकः, प्राथमिकः, चातुर्होत्रिकः, नामिकः" एतेषां त्रयाणां अलौकिकविग्रहं विलिख्य एकैकस्य च सूत्रार्थं विवृणुत।
३. 'सङ्घाङ्कलक्षणेष्वाजिजामण्' इत्यादि सूत्रेण कतिषु अर्थेषु प्रत्ययविधानं भवतीति ससूत्रार्थं विवृणुत।
४. "अपत्याधिकारप्रकरणस्य" सूत्रद्वयं सोदाहरणं प्रपञ्चयत।
५. 'तद्धितेष्वचामादेः' ससूत्रार्थोदाहरणानि प्रदर्शयत।
६. 'लः कर्मणि च भावे चाकर्मकेभ्यः' इति सूत्रार्थं विलिख्य उदाहरणद्वयं प्रपञ्चयत।
७. "वैनतेयः, राजन्यः, चाक्षुषं, आदित्यः" एषु पदद्वयस्य ससिद्धिं प्रदर्शयत।
८. "इन्द्रो देवता अस्य" इत्यत्र कः प्रत्ययो भवतीति ससूत्रं लिखत।

खण्डः - ग

- प्रश्नाः - द्वौ समाधेयौ अङ्काः- 10 x 02 = 20
 निर्देशः - अस्मात् खण्डात् द्वौ (02) प्रश्नौ समाधेयौ। प्रत्येकं प्रश्नः प्रायः त्रिशतशब्दैः (300) समपेक्ष्यते।

Note : - This section contains four questions. Out of these two (02) questions should be answered. Each question should be answered in about three hundred (300) words.

१. "भसंज्ञाप्रयुक्तानि" त्रीणि कार्याणि कानि? ससूत्रोदाहरणं लिखत।
२. 'ते तद्राजाः' इति तद्राजसंज्ञाविधायकं सूत्रार्थं विलिख्य उदाहरणानि लिखत।
३. 'स्त्रीपुंसाभ्यां नञ्सन्जौ भवनात्' इति सूत्रं उदाहरणसहितं विलिखत।
४. "काशिकी, वैदिका" इत्यत्र कः कः प्रत्ययः इति विचिन्त्य ससूत्रं प्रपञ्चयत।

Filename: शास्त्री (द्वितीयवर्षम्) - पञ्चमपत्रम् (व्याकरणम्)
Directory: C:\Users\msp\Documents
Template: C:\Users\msp\AppData\Roaming\Microsoft\Templates\Normal.dot
m
Title:
Subject:
Author: DELL
Keywords:
Comments:
Creation Date: 11/29/2023 10:45:00 AM
Change Number: 12
Last Saved On: 12/9/2023 2:11:00 PM
Last Saved By: msp
Total Editing Time: 20 Minutes
Last Printed On: 12/9/2023 2:12:00 PM
As of Last Complete Printing
Number of Pages: 4
Number of Words: 1,362 (approx.)
Number of Characters: 7,764 (approx.)